

ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦЬКЕ СЕРЕДОВИЩЕ У ЦИФРОВУ ЕПОХУ

INNOVATIVE BUSINESS ENVIRONMENT IN THE DIGITAL AGE

Анотація. Визначено вплив цифрової економіки на підприємницьке середовище, наведено зміни, виклики та можливості для бізнесу внаслідок цифрової трансформації. Обґрунтовано, що завдяки цифровізації та інноваціям підприємці стають рушіями трансформаційних процесів, а інтеграція цифрових технологій у бізнес-моделі сприяє підвищенню ефективності та формуванню нової економічної реальності.

Ключові слова: цифровізація, бізнес-процеси, цифрова трансформація, підприємницьке середовище, інноваційне середовище.

Abstract. The impact of the digital economy on the business environment is determined, changes, challenges and opportunities for business as a result of digital transformation are presented. It is substantiated that thanks to digitalization and innovation, entrepreneurs become drivers of transformation processes, and the integration of digital technologies into business models contributes to increasing efficiency and forming a new economic reality.

Keywords: digitalization, business processes, digital transformation, entrepreneurial environment, innovative environment.

На шляху свого розвитку цифрова економіка проходить різні етапи, починаючи з автоматизації бізнес-процесів, закінчуючи цифровою трансформацією бізнес-моделей і, як наслідок, незворотних змін корпоративного підприємницького середовища в цифрове середовище взаємодії економічних акторів. Одним із ключових етапів розвитку цифрової економіки є цифровізація, яка досягається впровадженням системи рішень (сервісів, послуг, додатків тощо) на основі сучасних ІКТ та виводить економічну діяльність на цифровий рівень. Швидкість поширення нових та ефективність використання вже впроваджених цифрових технологій визначається особливостями та умовами середовища, в якому впроваджуються інновації [1]. З цієї позиції корпоративне підприємництво є одним із найперспективніших середовищ цифрової трансформації бізнесу з низки об'єктивних причин та її подібності з цифровим інноваційним середовищем у базових принципах взаємодії учасників бізнес середовища [2].

Успішні підприємці, як індивідууми, характеризуються такими якостями як цілеспрямованість, креативність, винахідливість, комунікабельність, гнучкість, сміливість та вміння приймати рішення і брати на себе відповідальність, лідерські та організаторські здібності. Таким чином, підприємництво є найбільш динамічною і адаптивною формою ведення бізнесу, тому має величезні перспективи на шляху цифровізації, будучи при цьому не пасивним учасником трансформаційних процесів, а ініціатором і джерелом перетворень бізнес-процесів у ході формування сприятливих умов та середовища розвитку цифрової економіки [3]. По суті, навички підприємців та їхня націленість на успіх та комерційну окупність своїх проєктів – це вже готовий інструмент для трансформації корпоративного

підприємницького середовища, достатньо лише інтегрувати в цілі підприємців інноваційну складову, і вони стануть носіями нового виду цифрової економічної діяльності. Розвиток цифрової економіки відбувається на всіх рівнях і структурах та джерелом цифрових перетворень є первинна ланка економіки – підприємницький сектор і, як наслідок, корпоративне підприємницьке середовище, що дозволяє здійснювати економічну діяльність даному сектору [4].

Метою цифрової трансформації економічної діяльності суб'єктів підприємництва у корпоративному підприємницькому середовищі як вигляді інноваційного середовища є формування сукупності виробничо-господарських відносин нової формації, що відповідають рівню розвитку продуктивних сил суспільства на етапі переходу до шостого технологічного устрою суспільного розвитку. Сутність цифрової трансформації економічної діяльності суб'єктів господарювання у корпоративному підприємницькому середовищі полягає, з одного боку, у використанні цифрових технологій для створення нової моделі економічної реальності, а з іншого – у збільшенні результатів підприємницької діяльності (прибутку) за рахунок синергетичного ефекту масштабної цифровізації соціально-економічних завдань та процесів їх вирішення. Виходячи з цього, змістовна сутність цифрової трансформації економічної діяльності суб'єктів підприємництва визначається набором постулатів концептуального характеру:

- основу економічної діяльності у цифровій економіці становлять цифрові технології;
- інфраструктура цифрової економіки складається з програмного забезпечення, апаратних засобів, мереж зв'язку тощо, що створює передумови для впровадження у базові моделі поведінки підприємців інноваційної економічної діяльності;
- місце взаємодії економічних суб'єктів та реалізації їх інноваційної економічної діяльності – віртуальний простір, що включає віртуальні ринки з віртуальними товарами та електронними грошима;
- основний продукт цифрової трансформації економічної діяльності суб'єктів підприємництва у корпоративному підприємницькому середовищі – інформаційні та цифрові товари, послуги та послуги.

Цифрова трансформація економічної діяльності суб'єктів підприємництва будується на принципі максимізації підприємницького доходу на основі мережевих ефектів при мінімізації витрат. Інструментарій цифрової трансформації економічної діяльності складають процеси цифровізації, які передбачають впровадження та використання цифрових технологій у бізнес-процесах корпоративного підприємницького середовища у поєднанні з інноваціями.

Отже, цифрова економіка у своєму розвитку слідує еволюційним шляхом, основу якого склали взаємопов'язані теорії індустріального суспільства, постіндустріального та «економіки знань». Сутність і природа становлення цифрової економіки, зумовлена вибуховим зростанням інформації та виникненням революційних технологій, що кардинально змінили і безмежно розширили світовий простір, визначили з одного боку високу швидкість, а з іншого – хаотичність впровадження цифрових технологій та перетворень у суспільстві, при цьому відкрили можливості створення інноваційного середовища корпоративного підприємця.

Література:

1. Гринько, Т., Гвініашвілі, Т., Тімар, В. Особливості впровадження інновацій в малому бізнесі в умовах діджиталізації. *Економіка та суспільство*, 2024. (61). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-20>
2. Ковальчук В. Аналіз тенденцій інноваційного розвитку національної економіки. *Економіка та суспільство*. 2023. № 58. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3290>
3. Grynko T. V., Hviniashvili T. Z., Sovhyr K. S. Innovative development in the conditions

of digitalization as a factor increasing the competitiveness of modern business structures. Економічні детермінанти та конкурентні стратегії розвитку сучасних бізнес-структур : моногр. / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. Гринько. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2024. С. 155-217.

4. Hviniashvili, T. Changing the paradigm of strategic enterprise management in a digital economy. *Економічний простір*, 2021. № 172. С. 23-28.

References:

1. Grynko T. V., Hviniashvili T. Z. & Timar, V. (2024) Osoblyvosti vprovadzhennia innovatsii v malomu biznesi v umovakh didzhytalizatsii [Features of implementing innovations in small business in the context of digitalization]. *Еkonomika ta suspilstvo*. (61). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-20>

2. Kovalchuk V. (2023) Analiz tendentsii innovatsiinoho rozvytku natsionalnoi ekonomiky. [Analysis of trends in innovative development of the national economy]. *Еkonomika ta suspilstvo*. No. 58. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3290>

3. Grynko T. V., Hviniashvili T. Z. & Sovhyr K. S. (2024) Innovative development in the conditions of digitalization as a factor increasing the competitiveness of modern business structures. *Еkonomichni determinanty ta konkurentni stratehii rozvytku suchasnykh biznes-struktur*: collective monograph. P. 155-217.

4. Hviniashvili, T. (2021) Changing the paradigm of strategic enterprise management in a digital economy. *Еkonomichnyi prostir*. № 172. P. 23-28.